

MAGISTRÁT HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY

Materiál na rokovanie
Mestského zastupiteľstva
hlavného mesta SR Bratislavy
dňa **24.9. 2015**

Návrh prechodu zakladateľskej pôsobnosti Archívu mesta Bratislavy zo štátnej správy na hl. mesto SR Bratislavu

---

Predkladateľ:

MUDr. Iveta Plšeková ,v. r.
námestníčka primátora

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodová správa

Zodpovedný:

MUDr. Iveta Plšeková, v. r.
námestníčka primátora

Spracovateľ:

MUDr. Iveta Plšeková, v. r.
námestníčka primátora

september 2015

Návrh uznesenia

Mestské zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu

A. berie na vedomie

Informáciu o aktuálnom stave Archívu mesta Bratislavy

B. schvaľuje

zámer prevzatia tohto archívu Hlavným mestom SR Bratislava od štátu (MV SR)
a pokračovania v činnosti AMB

C. zriaďuje

v zmysle § 11 ods. 4 písm. n) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, § 21 ods. 5, písm. b) Zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a čl. 7 ods. 6 písm. i) Štatútu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy príspevkovú organizáciu Archív hlavného mesta SR Bratislavy (AMB)

D. splnomocňuje primátora rokovať

s MV SR o zriadení a ďalšej činnosti AMB

Dôvodová správa

Z dôvodu pripravovanej zmeny Zákona ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach, na základe ktorého zaniká v úvode spomenutý Archív hl.mesta Bratislavy ako samostatné pracovisko (zariadenie) Ministerstva vnútra (hoci bez právnej subjektivity), začalo mesto Bratislava iniciovať rokovania na pôde Ministerstva vnútra SR ohľadom prechodu významných historických zbierok a archívnych fondov tohto archívu na mesto Bratislava.

Na základe dohody medzi mestom Bratislava a Ministerstvom vnútra SR bude v októbri 2015 v pléne NR SR prerokovaná novela, ktorá umožní prechod archívnych fondov na Archív mesta Bratislavy, ktorý mesto dovedy zriadi ako svoju organizáciu.

Dôvodom tohto postupu je skutočnosť, že pôvodne navrhovaná novela by zrušila existenciu 700 rokov fungujú inštitúciu, zhoršila by sa dostupnosť jej fondov pre samosprávne orgány i pre občanov Bratislavy a tento proces by bol nezvratný po právnej stránke.

Archív mesta Bratislavy tvoria okrem iného zbierkové fondy, sedemsto rokov tvorená unikátna zbierka bratislavensii. Archív bol do roku 1953 organizáciou mesta Bratislava.

Úloha archívu:

Úlohou archívov je všestranná starostlivosť o archívne dokumenty, ich odborné a vedecké spracovanie a sprístupnenie ako aj využívanie na vedecké a iné účely. Starostlivosťou o archívne dokumenty sa rozumie zhromažďovanie archívnych dokumentov v archívoch, preberanie archívnych dokumentov od ich pôvodcov, alebo nadobúdanie od ich vlastníkov, ich riadna ochrana a bezpečné uschovanie a evidencia.

Sústavu archívov podľa zákona č. 395/2002 Z. z. tvoria verejné archívy a súkromné archívy :

- a/ štátne ústredné archívy a štátne archívy s regionálnou územnou pôsobnosťou
- b/ archívy štátnych orgánov, štátnych rozpočtových organizácií a štátnych príspevkových organizácií
- c/ mestské archívy a archívy samosprávnych krajov**
- d/ archívy právnických osôb zriadených zákonom
- e/ archívy právnických osôb a archívy fyzických osôb, ktoré sú orgánmi verejnej správy
- f/ súkromné archívy sú archívy právnických osôb a archívy fyzických osôb.

Štátne ústredné archívy sú :

Slovenský národný archív a Štátny ústredný bankský archív

Štátne archívy s regionálnou územnou pôsobnosťou sú :

Štátny archív v Banskej Bystrici , Štátny archív v Bratislave , Štátny archív v Bytči , Štátny archív v Košiciach , Štátny archív v Levoči , Štátny archív v Nitre , Štátny archív v Prešove a **Archív hlavného mesta SR Bratislavy**
(ďalej v texte len Archív)

Archív, napriek svojmu názvu, nie je zariadením mestskej samosprávy, ale zariadením Ministerstva vnútra bez právnej subjektivity. Ako k nemu štátna správa pristupuje svedčí napr. jeho vytopenie v roku 2008 vid' : <http://www.sme.sk/c/3912835/archiv-mesta-bratislava->

[vytopilo.html](#) , v článku spomenuté dokumenty a knihy odvezené do Plaveckého podhradia sú tam uložené v krabiciach doteraz, čiže už 7 rokov.

Vlastný Archív aj s časťou dokumentov sídli v budove bývalej materskej školy na Markovej ulici v Petržalke, v budove ktorá patrí Hlavnému mestu Bratislava.

Dejiny archívu:

Dejiny Archívu sú dejinami nášho mesta. **Je to úplne najstaršia kultúrno-historická inštitúcia nášho mesta**, bez podstatného prerušenia fungujúca vyše 700 rokov. Naša druhá najstaršia mestská ustanovizeň Múzeum mesta Bratislavy má „len“ 147 rokov. Počiatky usporiadaného Archívu kladieme do konca 13. stor. Vo vzťahu k zachovaným stredovekým historickým prameňom medzi archívami hlavných miest zaujíma popredné miesto v Európe. Archív má v starostlivosti spolu 526 archívnych fondov a zbierok. Najrozsiahlejším a pre vedecké bádanie najvzácnejším je fond „Mesto Bratislava“. Archív opatruje a chráni jedinečnú zbierku stredovekých listín a listov, komplexné série rukopisov, vzácných úradných kníh, máp a plánov, iluminované neskorogotické knižné rukopisy (napr. Hanov kódex z konca 15. stor.) a pod. Uchováva tiež dokumenty, ktoré dokladujú slovakizačný proces a obrodenecké úsilie štúrovcov o premenu slovenského etnika na moderný národ. Z fondov neskoršieho obdobia je občanmi a úradmi najviac využívaný fond „Národný výbor mesta Bratislavy“. Neoddeliteľnou súčasťou Archívu je odborná (bývalá regionálna) knižnica – súčasné oddelenie knižničného fondu AMB. Má vedecký charakter a báda sa v nej len prezenčne. Ochraňuje cca 90 000 zväzkov kníh, medzi ktorými sa nachádzajú aj vzácne exempláre - inkunábuly z 15. storočia. V súčasnosti je pre verejnosť zatvorená.

Informácia o rokovaníach:

V dňoch 21.4., 22.7.2015 a sa na pôde Ministerstva vnútra Štátneho archívu v Bratislave a 16.9.2015 na pôde Ministerstva vnútra SR uskutočnili pracovné stretnutia s cieľom prerokovať možnosť prevodu Archívu do zriaďovateľskej pôsobnosti hl.mesta Bratislava , hl. mesto zastupovala námestníčka primátora Iveta Plšeková. Na tomto stretnutí bol navrhnutý postup:

- Hlavné mesto Bratislava vytvorí zákonom stanovené podmienky na zriadenia Archívu mesta Bratislavy a následne predloží ministerstvu vnútra žiadosť o zriadenie mestského archívu.
- Poslanci NR SR predložia pozmeňujúci návrh k novele zákona č.395/202 Z.z. o archívoch a registratúrach, ktorý umožní prenos Archívu mesta Bratislavy na mesto Bratislava k 1.1.2017.
- Po vydaní súhlasu so zriadením Archívu mesta Bratislavy zriadi Ministerstvo vnútra SR odbornú komisiu pozostávajúcu zo zástupcov ministerstva a zástupcov mesta, ktorej úlohou bude stanoviť archívne fondy a archívne zbierky, ktoré sa stanú predmetom delimitácie.
- Ministerstvo vnútra SR v spolupráci s Hl. mestom Bratislava dohodnú organizačné podrobnosti a harmonogram delimitácie príslušných archívnych fondov a archívnych zbierok z Ministerstva vnútra Štátneho archívu do (*nového*) zriadeného Archívu mesta Bratislavy.
- Prenos zbierkových fondov a plné fungovanie Archívu mesta Bratislavy bude od 1.1.2017.

B) Informácia o hospodárení Archívu mesta Bratislavy v súčasnosti a výhľad na rok 2017:

ARCHÍV HLAVNÉHO MESTA SR BRATISLAVY

Výhľad financovania na rok 2017 :

Personálny stav: 4 odborní pracovníci (archívniectvo, história)

Administratíva: 1 SŠ

prevádzka- v spolupráci s odd.kultúry

Mzdové náklady: cca 50 tisíc €/rok

Energie: 32000€/rok

Tovary a služby: 10 000€/rok

Príjmy z činnosť: 3000€/rok

Celkové predpokladané náklady: 89 tis.€/rok

Súčasný stav:

Príjmy v roku 2014:

2 256,97 € za xerokópie + použitie fotografického prístroja, vyhotovených 2891 kópií

930 € správna agenda (kolky)

686, 04 € za genealogické rešerše

Doplňok:

počet bádateľských návštev v archíve v roku 2014: **1053**

počet žiadostí v správnej agende v roku 2014: **1299**

vydané výpisy, odpisy, potvrdenia v roku 2014: **484**

Personálny stav: 11 zamestnancov

Odborní zamestnanci: **9** (7 VŠ vzdelanie (archívniectvo/ história+ 2 SŠ vzdelanie)

Administratíva: **1 SŠ**

Prevádzka a ekonomická agenda: **1 VŠ** (hospodár)

Ostatné činnosti ekonomického a hospodárskeho charakteru ako správa objektu, údržba, upratovanie, mzdy vykonáva pre archív Mesto Bratislava

Náklady na mzdy: cca 115 000 € ročne

Náklady na prevádzku súčasných priestorov AMB, ktoré patria magistrátu:

Energie v roku 2014: **32 602 €**

Tovary a služby: **15 000 €**(poštovné, telefón, kanc. papier, kanc. potreby, tonery, tlač, SC, školenia, opravy kopírokov, ochranné pomôcky atď.)

(Priestory AMB si v súčasnosti štát prenajíma od mesta za sumu 22 000 Eur ročne; časť fondov je **uložená bezodplatne** v priestoroch Slovenského národného archívu a Štátneho archívu v BA).

Náklady na prevádzku: cca 47 602 € ročne

Náklady mzdové a prevádzkové spolu cca 165 000 Eur ročne